

Józef Wróbel

Kultura artystyczna w Polsce w latach 1949-1955

Biuletyn Polonistyczny 28/1-2 (95-96), 273-274

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

"KULTURA ARTYSTYCZNA W POLSCE W LATACH 1949-1955"

Sesja przygotowana została przez Zakład Literatury XX wieku oraz przez Zakład Filmu i Telewizji Instytutu Filologii Polskiej UJ. Obrady odbyły się w Auli UJ w dniach 21 i 22 listopada 1983 r. Wygłoszono ogółem 14 referatów, których autorami byli pracownicy obu zakładów, jak również zaproszeni goście: prof. M. Gołaszewska z Instytutu Filozofii UJ, doc. P. Krakowski z Instytutu Historii Sztuki UJ, dr J. Leman z PWSFTviT z Łodzi.

Sesja miała na celu opis i interpretację zjawisk i procesów na obszarze literatury i sztuki w okresie, który bywa nazywany okresem socrealizmu, okresem szczególnie silnych związków twórczości artystów i pisarzy z ideowo-politycznym programem partii rządzącej, co wytworzyło swoiste zależności i presje. Zjawiska te i procesy przedstawione zostały poprzez różne dziedziny twórczości, zwłaszcza poprzez literaturę i film. Zarysowały się dwa główne sposoby ujęcia: po pierwsze, ujęcie formalistyczne, gdzie nastawienie badawcze skupiało się na opisie dorobku twórców, cech tego dorobku, charakterystyce intencji rzutujących na stosunek dzieła do prawdy obiektywnej; po drugie, ujęcie historyczne, gdzie usiłowano objąć zjawiska poprzez konteksty społeczno-polityczne i konteksty historyczno-kulturowe.

W czasie dwudniowych obrad sesji wygłoszono następujące referaty:

21 listopada

- Maria G o ł a s z e w s k a : "Osobliwości estetyki socrealizmu"
- Jerzy J a r z ę b s k i : "Model światopoglądowy prozy okre-

su socrealizmu"

- Włodzimierz M a c i ą g: "Historia w eseju Czesława Miłosza"
- Józef W r ó b e l: "Epizod socrealistyczny w twórczości Andrzejewskiego"
- Łukasz P l e s n a r: "Polska propaganda okresu stalinizmu"
- Tadeusz L u b e l s k i: "Gra autora z widzem w polskim filmie socrealistycznym"
- Józef C z y ż y k: "Filmowe adaptacje prozy Marka Hłaski"

22 listopada

- Piotr K r a k o w s k i: "Realizm socjalistyczny w plastyce"
- Jolanta L e m a n: "»Dwie brygady« - symptom szczególnego stanu kinematografii"
- Grażyna S t a c h ó w n a: "Obraz pierwszej połowy lat pięćdziesiątych we współczesnym polskim serialu telewizyjnym"
- Piotr K r y w a k: "Polska fantastyka naukowa w latach 1949-1956"
- Stanisław B r y n d z a - S t a b r o: "Zachód we współczesnej publicystyce Tadeusza Dorowskiego"
- Krzysztof W o ź n i a k o w s k i: "»Grupa krakowska« czyli przemysłowcy. Epizod z dziejów życia literackiego i krytyki I połowy lat pięćdziesiątych"
- Jerzy P i l c h: "Konteksty »Złego«".

Józef Wróbel